

Článek 17 - Zpřístupnění informací veřejnosti

Ve Finsku jsou ochranná opatření, na něž se odkazuje ve směrnici 2011/99/EU a nařízení (EU) č. 606/2013, stanovena v zákoně o soudních zákazech (č. 898/1998).

Zákon umožňuje uložení soudního zákazu s cílem zabránit trestnému činu proti životu, zdraví, svobodě nebo soukromí, hrozbě takového trestného činu či jinému druhu vážného obtěžování. Pokud osoba, která se cítí ohrožena, a osoba, vůči níž se soudní zákaz požaduje, žijí trvale ve stejné domácnosti, lze uložit soudní zákaz s cílem zabránit trestnému činu proti životu, zdraví nebo svobodě či hrozbě takového trestného činu (*soudní zákaz v rámci rodiny*). Na soudní zákazy uložené ve Finsku se směrnice 2011/99/EU vztahuje tehdy, byl-li soudní zákaz uložen v důsledku trestného činu či údajného trestného činu. Pokud soudní zákaz nesouvisí s trestným činem uvedeným ve směrnici, vztahuje se na něj nařízení (EU) č. 606/2013.

Podle podrobnějších ustanovení v příslušném rozhodnutí se osoba, na kterou se soudní zákaz vztahuje, nesmí stýkat s chráněnou osobou nebo ji jinak kontaktovat nebo se pokoušet ji kontaktovat (*základní soudní zákaz*). Je rovněž zakázáno chráněnou osobu sledovat a pozorovat. Osoba, na kterou se vztahuje soudní zákaz v rámci rodiny, musí opustit domácnost, ve které žije trvale s chráněnou osobou, a nesmí se tam vrátit. Existuje-li důvod domnívat se, že základní soudní zákaz nepostačuje, lze jej rozšířit. V tomto případě se soudní zákaz vztahuje i na okolí trvalého bydliště, rekreačního objektu nebo pracoviště chráněné osoby nebo na okolí jiného, konkrétně uvedeného srovnatelného místa (*rozšířený soudní zákaz*). Soudní zákaz se však nevztahuje na kontakty, k nimž existuje řádný důvod a které jsou zjevně nezbytné. Úprava nezbytných kontaktů by měla být stanovena pokud možno již v rozhodnutí o soudním zákazu.

Soudní zákaz lze uložit nejvýše na dobu jednoho roku. Soudní zákaz v rámci rodiny lze uložit nejvýše na tři měsíce. Soudní zákaz nabývá platnosti po vydání rozhodnutí okresního soudu o uložení tohoto zákazu. Rozhodnutí je nutné vyhovět bez ohledu na opravný prostředek, nerozhodne-li soud vyššího stupně projednávající danou věc jinak. Soudní zákaz lze prodloužit. V případě prodloužení lze soudní zákaz uložit nejvýše na dva roky. Soudní zákaz v rámci rodiny lze prodloužit nejvýše o tři měsíce.

O uložení soudního zákazu může požádat kterákoli osoba, která má oprávněný důvod cítit se ohrožena nebo která je obtěžována jinou osobou. Návrh na jeho uložení může podat i státní zastupitelství, policie nebo orgán sociální péče. Návrh lze podat ústně nebo písemně s použitím příslušného formuláře.

Ve věcech týkajících se soudních zákazů rozhoduje okresní soud. Příslušným soudem je okresní soud v místě bydliště chráněné osoby nebo v místě, kde bude soudní zákaz platit především. Je-li osoba, vůči níž se soudní zákaz požaduje, podezřelá ze spáchání trestného činu, který může být důležitý pro rozhodnutí ve věci týkající se soudního zákazu, rozhoduje příslušný trestní soud i ve věci soudního zákazu.

Je-li to vhodné, vztahují se na soudní jednání ve věci týkající se soudního zákazu ustanovení o trestním řízení. Ve finské judikatuře je soudní zákaz ukládán téměř bez výjimky jako samostatné opatření odděleně od projednávání trestní věci, ačkoliv podle zákona může být projednán i v rámci trestního řízení.

Soudní zákaz lze uložit tehdy, existují-li přiměřené důvody pro domněnku, že osoba, vůči níž je zákaz požadován, se pravděpodobně dopustí trestného činu proti životu, zdraví, svobodě nebo soukromí osoby, která se cítí ohrožena, nebo bude tuto osobu vážně obtěžovat jiným způsobem.

Soudní zákaz v rámci rodiny lze vydat tehdy, je-li pravděpodobné, že se osoba, vůči níž se soudní zákaz požaduje, dopustí trestného činu proti životu, zdraví nebo svobodě osoby, která se cítí ohrožena, jak lze soudit z výhrůzek této osoby a případných předchozích trestných činů či jednání, a uložení soudního zákazu není nepřiměřené vzhledem k závažnosti hrozícího trestného činu, situaci osob žijících v téže domácnosti a jiným okolnostem daného případu.

Při posuzování předpokladů pro uložení soudního zákazu je třeba věnovat pozornost situaci dotčených osob, povaze případné trestné činnosti či obtěžování v minulosti a jejich opakování a rovněž pravděpodobnosti toho, že osoba, vůči níž se soudní zákaz požaduje, bude pokračovat v obtěžování nebo se dopustí trestného činu vůči osobě, která se cítí ohrožena.

Vydat lze i dočasný soudní zákaz. O uložení dočasného soudního zákazu rozhoduje úředník s pravomocí zatýkat nebo soud. Úředník s pravomocí zatýkat musí neprodleně, avšak nejpozději do tří dnů předložit své rozhodnutí příslušnému okresnímu soudu za účelem jeho posouzení.

Náklady vzniklé v souvislosti s projednáním věci týkající se soudního zákazu hradí v zásadě strany samy. Existují-li však k tomu závažné důvody, může soud některé straně nařídit, aby druhá straně uhradila veškeré přiměřené soudní náklady nebo jejich část. Soudní poplatek se neúčtuje.

Strany mohou využít služeb právního zástupce a mají rovněž nárok na bezplatnou právní pomoc, jsou-li splněny podmínky stanovené v zákoně o právní pomoci (č. 257/2002).

Soud musí rozhodnutí o uložení, zrušení či změně soudního zákazu neprodleně vložit do policejního počítačového systému.

Rozhodnutí je rovněž doručeno navrhovateli, osobě, která má být soudním zákazem chráněna, a osobě, vůči níž byl soudní zákaz požadován. Rozhodnutí musí být osobě, již byl soudní zákaz uložen, doručeno ověřitelným způsobem, ledaže bylo vyhlášeno nebo vyneseno v přítomnosti dotčené osoby.

Na výkon soudních zákazů dohlíží policie.

Za porušení soudních zákazů lze uložit trest podle kapitoly 16 § 9a trestního zákoníku (č. 39/1889).

Článek 18 písm. a)(i) - orgánů, které mají pravomoc nařídit ochranná opatření a vydat osvědčení v souladu s článkem 5**Orgány příslušné pro nařízení ochranných opatření**

Obecné soudy (okresní soudy, odvolací soudy a Nejvyšší soud)

Orgány příslušné pro vydání osvědčení podle článku 5

Obecné soudy (okresní soudy, odvolací soudy a Nejvyšší soud)

Osvědčení vydává soud, který uložil soudní zákaz spadající do oblasti působnosti nařízení, na něž se odkazuje v zákoně o soudních zákazech (č. 898/1998).

Osvědčení se vydává podle článků 5–7 nařízení. Osvědčení je doručeno osobě, která představuje nebezpečí, podle článku 8 nařízení a § 5 zákona (č. 227/2015) provádějícího nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech.

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index.html>

Článek 18 písm. a)(ii) - orgánů, u nichž se má chráněná osoba dovolávat ochranného opatření nařízeného v jiném členském státě nebo které mají pravomoc takové opatření vykonat

Okresní soud v Helsinkách.

Kontaktní údaje: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Ochranné opatření uložené v jiném členském státě je ve Finsku uznáno podle čl. 4 odst. 1 nařízení bez zvláštního řízení, jak je stanoveno v § 4 zákona (č. 227/2015) provádějícího nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech. Toto ochranné opatření je zapsáno do rejstříku uvedeného v § 15 zákona o soudních zákazech (č. 898/1998) stejně jako soudní zákaz uložený ve Finsku.

Článek 18 písm. a)(iii) - orgánů, které mají pravomoc ochranné opatření upravit v souladu s čl. 11 odst. 1

Okresní soud v Helsinkách.

Kontaktní údaje: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Úprava ochranného opatření se provádí v souladu s článkem 11 nařízení písemným postupem podle § 3 zákona (č. 227/2015) provádějícího nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech.

Článek 18 písm. a)(iv) - soudů, u nichž se podává v souladu s článkem 13 návrh na odepření uznání a případně výkonu

Okresní soud v Helsinkách.

Kontaktní údaje: <http://www.oikeus.fi/karajaoikeudet/helsinginkarajaoikeus/fi/index.html>

Uznání nebo výkon rozhodnutí jsou odepřeny v souladu s článkem 13 nařízení písemným postupem podle § 3 zákona (č. 227/2015) provádějícího nařízení Evropského parlamentu a Rady o vzájemném uznávání ochranných opatření v občanských věcech.

Článek 18 písm. b) - jazyk nebo jazyky přijatelné pro překlady podle čl. 16 odst. 1

Přípustnými jazyky jsou finština, švédština a angličtina. Přijímat lze i osvědčení vydaná v jiném jazyce, pokud jejich přijetí nebrání jiná překážka.

Poslední aktualizace: 16/08/2019

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.